

Hvordan fungerer tilvenningsperioden best?

Generelt om tilvenning

En god tilvenning i barnehagen er viktig for at barnet skal få en best mulig start i sin nye hverdag. En myk start gir et godt grunnlag for en god barnehagehverdag. Dette gjelder særskilt for de yngste barna, som ofte har sitt første møte med barnehagen utenfor hjemmet.

Hvordan kan du forberede ditt barn til barnehagestart?

Noen barnehager har i forkant av oppstart en "bli kjent dag" som du og barnet kan benytte dere av. Avtal gjerne et besøk hos barnehagen i forkant av tilvenningen, slik at barnet kan møte både de voksne, barna og de fysiske omgivelsene de skal forholde seg til. La barnet få utforske barnehagens uteområde utenom åpningstid, og lær deg gjerne navnene på personalet som skal jobbe med ditt barn. Snakk med barnet om barnehagen og gjenta navnene på personalet, slik at barnet venner seg til ordlydene. Se gjerne på bilder av barnehagen og personalet sammen med barnet, dersom barnehagen har dette tilgjengelig i brosjyre eller via nettsiden.

Om tilvenningsprosessen

Det er store individuelle forskjeller på hvor raskt et barn venner seg til sine nye omgivelser, og der hvor enkelte barn finner seg raskt til rette vil andre barn bruke noe lengre tid.

Hvor lenge skal barnet være i barnehagen? Hvor lenge skal foreldrene være til stede? Hvor mange dager er nødvendig? Det er variasjoner i hvordan hver enkelt barnehage løser tilvenningen, så avklar gjerne dette i forkant.

Det er vanlig at barnehagen sender barnet og foreldrene et velkomstbrev med informasjon før barnet skal begynne i barnehagen. Da kan personalet f.eks. spørre om følgende:

- Hvilke matvaner og eventuelle allergier har barnet?
- Hvilke sovevaner har barnet?
- Har barnet spesielle kosedyr, yndlingsleker, yndlingsbøker og sanger det er glad i?
- Hvor mange er dere i familien, hvor mange søsken – hva heter de og hvor gamle er de?
- Har barnet spesielle plager eller sykdommer? Hva med medisiner?
- Er det andre ting barnehagen bør vite om?

Hvis du ikke mottar et lignende brev før barnet skal begynne i barnehagen, kan du notere ned spørsmål om ting du lurer på, og gi dette videre til personalet når du kommer første dag i barnehagen. Ikke vær redd for å høre med personalet om hva du lurer på eller evt. er bekymret for når det gjelder barnet ditt!

Tilknytningsperson

I den første tiden i barnehagen er det vanlig at barnet og foreldrene får én ansatt å forholde seg til. Dette gjøres for å skape trygghet og tilknytning mellom barnet og barnehagen. En spesiell tilknytningsperson er viktig, spesielt for de yngste, for å skape et trygt fundament for barnet den første tiden og for å gjøre det enklere for senere å relatere seg til andre voksenpersoner. Tilknytningspersonens oppgaver er bl.a. å informere foreldre om hvordan tilvenningsperioden skal foregå, barnehagens dagsrytme og andre praktiske forhold, introdusere barnet for andre barn og være

tilgjengelig for barnet og foreldrene. Tilknytningspersonen vil som regel avtale tid for en samtale med foreldrene. Denne samtalen vil normalt foregå i løpet av de første dagene i barnehagen.

Avskjed

Det er viktig å informere barnet om avskjed, uansett hvor lite barnet er. Foreldrene må gi beskjed til barnet og tilknytningspersonen om at de skal gå fra barnehagen, og det er viktig for barnet å se når foreldrene går. Barnet skal lære seg å stole på andre mennesker – at når far eller mor går og samtidig sier at de kommer senere for å hente; så skjer faktisk dette. Kosedyr eller andre tilknytningsgjenstander kan gi ekstra trygghet ved avskjed i tilvenningsperioden.

Gråt

Det er ikke uvanlig at barn gråter når foreldrene går. Dette trenger ikke være et tegn på en traumatisk opplevelse for barnet, men du og tilknytningspersonen må i fellesskap avgjøre om barnet er klart for å være der alene. Det er viktig å huske på at dette kanskje er første gangen barnet skal være alene med mennesker det ikke kjenner så veldig godt enda – og det å bli kjent kan ta litt tid. Hvis du blir urolig når barnet ditt gråter og lurer på hvordan det går når du ikke er der – si det til personalet så de kan ta kontakt med deg for å fortelle om, eller vise deg ved hjelp av bilder, hvordan barnet ditt har det.

Hva har du krav på fra arbeidsgiver ved tilvenning i barnehage?

Arbeidsmiljøloven nevner ikke spesifikt tilvenning i barnehage, men det er vanlig at arbeidsgiver gir permisjon i forbindelse med barnehagetilvenning. En stor andel arbeidsgivere har lønnet velferdspermisjon som en del av tariffavtalen eller som en del av sin praktiserende personalpolitikk, så her må du/dere sjekke med egen arbeidsgiver om gjeldende praksis. Barnehagen forventer normalt at du/dere som foreldre setter av tre dager i forbindelse med tilvenning av barn i barnehage, men det kan også her være lokale og individuelle variasjoner. Det kan være lurt av foreldre å være forberedt på å måtte bruke et par dager i tillegg ifm. tilvenning dersom dette skulle være et behov, men dette er selvfølgelig avhengig av hvert enkelt barns tilvenningsprosess.